

Начало>Парични искиове>Европейска заповед за плащане
Европейска заповед за плащане

Латвия

1 Наличие на производство за издаване на заповед за плащане

В Латвия има две възможности: изпълнение на безспорни задължения (*saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana*, глава 50, членове 400—406 от Гражданския процесуален закон (*Civilprocesa likums*) и изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtība*, глава 50.1, членове 406.1—406.10 от Гражданския процесуален закон).

1.1 Приложно поле на производството

1.1.1 Какви видове вземания се допускат (напр. само парични вземания, само договорни вземания и т.н.)?

Изпълнението на безспорни задължения е допустимо:

по договори за задължения, които са обезпечени със законна ипотека или особен залог;

по нотариално заверени срочни договори или срочни договори с еквивалентно правно действие за парично плащане или за връщането на движимо имущество;

по срочни договори за отдаване под аренда или под наем на имущество, които са нотариално заверени или вписани в Службата за кадастъра и имотния регистър и които предвиждат, че при изтичането на срока арендаторът или наемателят е длъжен да освободи или върне имуществото под аренда или под наем (с изключение на жилище) и да плаща аренда или наем;

по протест на менителница.

Горните безспорни задължения не подлежат на изпълнение, ако:

подобно изпълнение е насочено срещу имущество, което е държавна собственост;

задължението е погасено по давност, чието изтичане недвусмислено е видно от самия документ.

Изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение е допустимо по отношение на задължения за плащане, които са потвърдени с документ и са станали изискуеми, и по отношение на задължения за плащане на определена цена, предвидена в договор за доставка на стоки, закупуване на стоки или предоставяне на услуги, ако съответните задължения са потвърдени с документ и не е посочен срок за изпълнение.

Изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение не е допустимо:

за плащания, свързани с неизпълнено насрещно задължение;

ако декларираното местожителство или фактическото местожителство на длъжника не са известни;

ако декларираното местожителство, фактическото местожителство, местопребиваването или седалището на длъжника не се намира в Латвия;

ако поисканата неустойка надвишава размера на главницата на дълга;

ако поисканата мораторна лихва надвишава размера на главницата на дълга.

1.1.2 Съществува ли горна граница по отношение на стойността на иска?

Не.

1.1.3 Използването на производството факултативно ли е или е задължително?

Използването на производството е факултативно.

1.1.4 Производството приложимо ли е, ако ответникът живее в друга държава членка или в трета държава?

Изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение не е допустимо, ако декларираното местожителство, фактическото местожителство, местопребиваването или седалището на длъжника не се намира в Латвия.

Изпълнение на безспорни задължения се допуска, ако бъде подадена молба, основана на документи за учредяване на тежест върху недвижимо имущество или на задължение за освобождаване или връщане на недвижимо имущество, което е отдадено под аренда или под наем, ако недвижимото имущество се намира в Латвия. Молба за изпълнение, основана на обезпечено с корабна ипотека безспорно задължение, може да се подава в Латвия, ако ипотека е вписана в Латвия.

1.2 Компетентен съд

Молбата за изпълнение на безспорни задължения се подава в Службата за кадастъра и имотния регистър към районния (градския) съд (*rajona (pilsētas) tiesa*):

по декларираното местожителство на длъжника или, ако няма такава, по фактическото местожителство на длъжника, ако молбата се отнася до задължения за парично плащане или за връщането на движимо имущество или до задължения, наложени от договори, които са обезпечени с особен залог;

по местонахождението на недвижимото имущество, ако молбата е подадена в съответствие с документи за учредяване на тежест върху недвижимо имущество или съгласно задължение за освобождаване или връщане на недвижимо имущество, отдадено под аренда или под наем. Ако дадено задължение е обезпечено с няколко недвижими имущества и молбите биха попаднали в сферата на компетентност на службите за кадастъра и имотния регистър към различни районни (градски) съдилища, молбата трябва да бъде разгледана от Службата за кадастъра и имотния регистър към районния (градския) съд по местонахождението на един от недвижимите имоти по избор на ищеца; по мястото на регистрация на корабната ипотека, с която е обезпечено задължението, ако молбата се отнася до обезпечено с корабна ипотека задължение.

Молбата за изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение се подава в Службата за кадастъра и имотния регистър към районния (градския) съд по местожителството на длъжника или, ако няма такава, по фактическото местожителство или по седалището на длъжника.

1.3 Изисквания за форма

1.3.1 Задължително ли е използването на стандартен формуляр? (Ако да, откъде може да се получи този формуляр?)

Молбата за изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение трябва да бъде изготвена в съответствие с приложение 1 към Постановление № 792 на Министерски съвет от 21 юли 2009 г. относно образците, използвани при изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение. Образецът се намира на портала на латвийските съдилища: <https://www.tiesas.lv/>
Не съществува образец на молба за изпълнение на безспорни задължения и такъв следва да бъде изготвен съгласно член 404 от Гражданския процесуален закон.

1.3.2 Изисква ли се представителство от адвокат?

Не, това не е задължително. Общите правила за представителството са определени в глава 12 от Гражданския процесуален закон — „Представители“.

1.3.3 Колко подробно трябва да се опишат основанията на иска?

Не е необходимо да се описват подробно основанията на молбата.

В молбата за изпълнение на безспорни задължения трябва да бъде посочено задължението и документът, чието изпълнение иска кредиторът, като се отбележи главницата на дълга, който трябва да бъде събран, и всички неустойки и лихви, а в случай на запис на заповед — разходите, свързани с протестирането на записа и предвиденото от закона обезщетение. Към молбата трябва да бъдат приложени следните документи: документът, чието изпълнение се иска, заедно със заверен препис от него или в случай на запис на заповед — документът, с който се извършва протест, и доказателство, че до длъжника е била отправена покана, освен ако по закон такава покана не се изисква.

Молбата за изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение се подава, като се попълни на стандартен образец, в който се посочват данните на ищеца и длъжника, задължението за плащане, документи, доказващи задължението, и срокът за изпълнение на задължението, исканата сума и начинът на изчислението ѝ, декларация от ищеца, удостоверяваща, че искът не зависи от изпълнението на насрещно задължение или че всички насрещни задължения са били изпълнени.

1.3.4 Трябва ли да се представят писмени доказателства за спорното вземане? Ако да, какви документи са допустими като доказателство?

Към молбата за изпълнение на безспорни задължения трябва да бъдат приложени следните документи: документът, чието изпълнение се иска, заедно със заверен препис от него или в случай на запис на заповед — документът, с който се извършва протест, и доказателство, че до длъжника е била отправена покана, освен ако по закон такава покана не се изисква (доказателството, че е била отправена покана, може да представлява акт, съставен от сертифициран съдебен изпълнител или неговия помощник, в който се декларира, че получателят е отказал да приеме поканата). За изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение не е необходимо да се представят писмени доказателства за иска, но в молбата трябва да бъдат посочени документите, доказващи задължението, и срокът за изпълнение на задължението. Ако длъжникът оспори основателността на задължението за плащане в срок от 14 дни от получаване на изпратеното от съда известие, съдебното производство за изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение се прекратява. Решението за прекратяване на производството за изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение при възражение от страна на длъжника не пречи на кредитора да заведе исково производство по общия ред.

1.4 Отхвърляне на молбата

В случай на молба за изпълнение на безспорни задължения съдията взема еднолично решение въз основа на молбата и на приложените към нея документи в срок от седем дни от датата на подаване на молбата, без да отправя предизвестие до ищеца и длъжника. Съдията отхвърля молбата, ако тя е неоснователна, ако посочената в молбата неустойка е непропорционална на главницата на дълга или ако документът, който следва да бъде изпълнен, съдържа неравноправни условия на договора, които нарушават правата на потребителя.

В случай на изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение, ако съдът допусне молбата, но в срок от 14 дни от получаване на изпратеното от съда известие длъжникът подаде възражение, оспорващо основателността на задължението, съдията прекратява производството за изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение.

1.5 Обжалване

Решението на съдията по молба за изпълнение на безспорни задължения или изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение е необжалваемо.

1.6 Възражение

В случай на молба за изпълнение на безспорни задължения съдията взема еднолично решение, като мнението на длъжника не се взема предвид. В случай на молба за изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение, съдията отправя известие до длъжника, като предлага длъжникът да плати посочената в молбата сума или да представи пред съда възражение в срок от 14 дни от получаване на известието.

1.7 Последници от възражението

Изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение, ако длъжникът оспори основателността на задължението за плащане в срок от 14 дни от получаване на изпратеното от съда известие, съдебното производство за изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение се прекратява. Ако длъжникът приеме част от молбата, ищецът бива уведомен за отговора на длъжника и се определя срок, в който ищецът следва да информира съда дали е изпълнена частта от задължението, чието изпълнение е било прието. Ако ищецът не се съгласи с изпълнението на част от задължението или не отговори в рамките на определения в уведомлението срок, съдебното производство се прекратява.

1.8 Последници от липсата на възражение

В случай на молба за изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение, ако длъжникът не подаде възражение в определения в известието срок, в срок от седем дни, считано от датата на изтичане на предвидения срок за подаване на възражение, съдията взема решение за постановяване на изпълнението на задължението за плащане, посочено в молбата, и за събирането на съдебните разноски.

1.8.1 Какво трябва да се направи, за да се получи подлежащо на изпълнение решение?

Изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение: решението на съдията по изпълнението на задължението за плащане, за което се отнася молбата, влиза в сила незабавно. То представлява документ, подлежащ на изпълнение, който може да бъде изпълнен в съответствие с правилата за изпълнение на съдебни решения.

Изпълнението на безспорни задължения: след като провери основателността на молбата и установи, че тя трябва да бъде удовлетворена, съдията взема решение, с което се определя кое задължение трябва да бъде изпълнено и в какъв обхват. Решението на съдията влиза в сила незабавно. То представлява документ, подлежащ на изпълнение, който може да бъде изпълнен в съответствие с правилата за изпълнение на съдебни решения. Решението на съдията се подава за изпълнение заедно със заверен препис от подлежащия на изпълнение документ.

1.8.2 Това решение окончателно ли е или ответникът все още може да го обжалва?

Решението на съдията по молба за изпълнение на безспорни задължения или за изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение е необжалваемо. Ако обаче длъжникът счита, че по същество искът на ищеца е неоснователен, той може да заведе дело срещу кредитора за оспорване на иска (в случай на изпълнение на безспорни задължения — в срок от шест месеца, считано от датата на изпращане на

заверения препис от решението на съдията, а в случай на изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение — в срок от три месеца, считано от датата на изпращане на заверения препис от решението). Ако длъжникът предяви такъв иск, той може да поиска спиране на изпълнението на задълженията. Ако кредиторът вече е бил удовлетворен чрез производството за изпълнение, длъжникът може да поиска обезпечение на своя иск. Искът се предявява в съответствие с предвидените в Гражданския процесуален закон процедури пред съда, който е разгледал предходната молба за изпълнение на безспорни задължения или изпълнение на задължения въз основа на покана за доброволно изпълнение. Ако обаче искът попада в компетентността на окръжен съд, той трябва да бъде заведен пред окръжен съд (*apgabaltiesa*), компетентен за Службата за кадастъра и имотния регистър към районния (градския) съд, която е разгледала предходната молба.

Ответникът може, в съответствие с член 19 от Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета, да започне производство за повторно разглеждане на съдебно решение, като подаде молба:

за повторно разглеждане на съдебно решение или решение на районен (градски) съд — до съответния окръжен съд;

за повторно разглеждане на съдебно решение или решение на окръжен съд — до Върховния съд (*Augstākā tiesa*);

за повторно разглеждане на съдебно решение или решение на отделение на Върховния съд (*Tiesu palāta*) — до Гражданското отделение на Върховния съд.

Молбата може да бъде подадена в срок от 45 дни от датата, на която са станали известни обстоятелствата, позволяващи повторното разглеждане съгласно законодателството на Европейския съюз.

Молбата не може да бъде подадена, ако възможността за принудително изпълнение на въпросното съдебно решение е погасена по давност.

Молба, в която не са посочени обстоятелства, които могат да бъдат признати като обстоятелства, позволяващи повторно разглеждане на съдебно решение съгласно законодателството на Европейския съюз, не се допуска и се връща на ищеца. Съдията отказва да разгледа молба за повторно разглеждане на съдебно решение, дори ако молбата е била подадена отново, ако от нея не личи обстоятелствата, позволяващи повторно разглеждане на съдебното решение, да са се променили. Срещу такова решение на съда може да бъде подадена частна жалба (*blakus sūdzība*).

Последна актуализация: 04/10/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.